

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2017 m. kovo 1 d. nutarimu Nr. 149
(Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2017 m. gruodžio 13 d. nutarimo Nr. 1070
redakcija)

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS BIUDŽETO LĖŠŲ, SKIRTŲ STUDIJŲ KAINAI
APMOKĖTI, ARBA JŲ DALIES GRAŽINIMO Į LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBĖS BIUDŽETĄ ATVEJŲ BEI TVARKOS APRAŠAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų, skirtų studijų kainai apmokėti, arba jų dalies gražinimo į Lietuvos Respublikos valstybės biudžetą atvejų bei tvarkos aprašo (toliau – Aprašas) paskirtis – nustatyti atvejus ir tvarką, kuriais Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto (toliau – valstybės biudžetas) lėšos, skirtos studijų kainai apmokėti, arba jų dalis (toliau – lėšos) turi būti gražinama į valstybės biudžetą.

2. Aprašas taikomas valstybės finansuojamose studijų vietose studijavusiems asmenims ir asmenims, gavusiems studijų stipendiją, pašalintiems iš Lietuvos mokslo ir studijų institucijos (toliau – mokslo ir studijų institucija) arba nutraukusiems studijas (toliau kartu – asmuo).

3. Lėšų gražinimą į valstybės biudžetą administruoja Valstybinis studijų fondas (toliau – Fondas), vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintais Valstybinio studijų fondo nuostatais ir Aprašu.

**II SKYRIUS
LĖŠŲ GRAŽINIMO ATVEJAI**

4. Asmenys privalo gražinti lėšas į valstybės biudžetą, išskyrus išimtis, nurodytas Aprašo 7 punkte.

5. Asmenys, studijavę valstybės finansuojamoje studijų vietoje, šio Aprašo nustatyta tvarka į valstybės biudžetą turi gražinti 50 procentų einamųjų studijų metų metinės studijų kainos, ne didesnės už švietimo ir mokslo ministro patvirtintą norminę studijų kainą, ir ne daugiau nei nurodyta šiame punkte:

5.1. 30 bazinės socialinės išmokos dydžių – asmenims, studijavusiems pagal pirmosios studijų pakopos ar vientisųjų studijų programas;

5.2. 50 bazinės socialinės išmokos dydžių – asmenims, studijavusiems pagal antrosios studijų pakopos studijų programas ir (ar) pagal pedagogikos krypties profesinių studijų programas, skirtas pedagogo kvalifikacijai įgyti;

5.3. 70 bazinės socialinės išmokos dydžių – asmenims, studijavusiems doktorantūroje ir (ar) pagal rezidentūros studijų programas.

6. Asmenys, gavę studijų stipendiją, į valstybės biudžetą turi grąžinti studijų stipendijos sumą, faktiškai išmokėtą per paskutinį semestrą, kurį asmuo studijavo, bet ne daugiau nei nurodyta Aprašo 5.1–5.3 papunkčiuose.

7. Asmenys atleidžiami nuo lėšų grąžinimo, jeigu:

7.1. asmuo nutraukė studijas savo noru per pirmosios studijų pakopos ar vientisųjų studijų pirmųjų studijų metų pirmąjį semestrą;

7.2. asmuo studijų semestrą baigė mokslo ir studijų institucijos nustatytu laiku (rezidentūros ir doktorantūros atveju – baigė studijų metus), neturi akademinį skolų (doktorantūros atveju – atsiskaitė už doktoranto darbo plane numatytas veiklas) ir ne vėliau kaip iki naujo studijų semestro pradžios (rezidentūros ir doktorantūros atveju – naujų studijų metų pradžios) raštu pranešė mokslo ir studijų institucijai apie studijų nutraukimą arba asmuo įvykdė studijų programos reikalavimus (doktorantūros atveju – įvykdė doktoranto darbo planą), įskaitant baigiamojo darbo (doktorantūros atveju – disertacijos) pateikimą mokslo ir studijų institucijai, tačiau baigiamojo darbo (doktorantūros atveju – disertacijos) negynė (neapgynė);

7.3. asmuo neteko valstybės finansavimo, nes neatitiko Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatyme 78 straipsnio 4 dalyje nustatytų gero mokymosi kriterijų, studijų semestrą baigė mokslo ir studijų institucijos nustatytu laiku, neturi akademinį skolų ir ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo studijų rezultatų palyginimo paskelbimo raštu pranešė mokslo ir studijų institucijai apie studijų nutraukimą;

7.4. asmeniui sesija buvo pratęsta, ir studijų semestrą jis baigė mokslo ir studijų institucijos nustatytu laiku, neturi akademinį skolų ir ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo pratęstos sesijos termino pabaigos raštu pranešė mokslo ir studijų institucijai apie studijų nutraukimą;

7.5. asmuo buvo išvykęs dalinių studijų užsienyje, neturi akademinį skolų ir ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo studijų semestro užsienio aukštojoje mokykloje pabaigos raštu pranešė mokslo ir studijų institucijai apie studijų nutraukimą;

7.6. asmuo buvo išleistas akademinį atostogų dėl ligos, gydytojui ar gydytojų konsultacinei komisijai rekomendavus, arba nėštumo ir gimdymo, vaiko priežiūros atostogų ir nepasibaigus akademinį atostogų terminui raštu pranešė mokslo ir studijų institucijai apie studijų nutraukimą;

7.7. asmuo teisės aktų nustatyta tvarka pripažintas neįgaliu ir pateikė neįgalumą patvirtinančius dokumentus mokslo ir studijų institucijai.

8. Asmeniui mirus, prievolė grąžinti lėšas mirusio asmens įpėdiniams neperkeliama.

III SKYRIUS LĖŠŲ GRAŽINIMO TVARKA

9. Mokslo ir studijų institucija per 20 darbo dienų nuo naujo studijų semestro pradžios (rezidentūros ir doktorantūros atveju – naujų studijų metų pradžios) pateikia Fondui valstybės finansuojamose studijų vietose studijavusių asmenų, kurie nutraukė studijas ar buvo pašalinti per praėjusį studijų semestrą (rezidentūros ir doktorantūros atveju – praėjusius studijų metus), sąrašą, nurodo vardą, pavardę, asmens kodą, studijų nutraukimo arba pašalinimo iš mokslo ir studijų institucijos datą, studijų nutraukimo arba pašalinimo iš mokslo ir studijų institucijos įsakymo numerį ir įsakymo datą bei nutraukimo arba pašalinimo iš mokslo ir studijų institucijos pagrindą, studijų pakopą (išskyrus profesinių studijų) ir formą, studijų sutarties numerį ir datą, valstybinį studijų programos kodą (išskyrus doktorantūros studijų), einamųjų studijų metų metinę studijų kainą, duomenis apie gyvenamąją vietą bei elektroninio pašto adresą, taip pat išskiria asmenis pagal aplinkybes, nurodytas Aprašo 7.2–7.7 papunkčiuose. Į mokslo ir studijų institucijos teikiamą sąrašą neįtraukiami asmenys, nurodyti Aprašo 7.1 papunktyje. Mokslo ir studijų institucija taip pat pateikia asmenų studijų sutarčių patvirtintas kopijas, išskyrus atvejus, kai asmuo atitinka Aprašo 7.2–7.7 papunkčiuose nurodytas aplinkybes.

10. Studijų stipendiją gavusiam asmeniui, nutraukus studijas ar pašalinus jį iš mokslo ir studijų institucijos, mokslo ir studijų institucija per 5 darbo dienas apie tai raštu praneša Fondui, nurodydama asmens vardą, pavardę, asmens kodą, studijų nutraukimo ar pašalinimo iš mokslo ir studijų institucijos įsakymo numerį ir įsakymo datą bei nutraukimo, arba pašalinimo iš mokslo ir studijų institucijos pagrindą, studijų semestro (doktorantūros atveju – studijų metų), kurį nutrauktos studijos ar asmuo pašalintas iš mokslo ir studijų institucijos, pradžios ir pabaigos datą, taip pat nurodo, ar asmenys, gavę studijų stipendiją, atitinka Aprašo 7 punkte nurodytas aplinkybes. Mokslo ir studijų institucija taip pat pateikia asmenų studijų sutarčių patvirtintas kopijas, išskyrus atvejus, kai asmuo atitinka vieną iš Aprašo 7 punkte nurodytų aplinkybių.

11. Jei Fondas nustato, kad mokslo ir studijų institucijos Aprašo 9 ir 10 punktuose nurodyta informacija nesutampa su valstybės registruose ir informacinėse sistemose esančia informacija, Fondas turi teisę kreiptis į mokslo ir studijų instituciją dėl informacijos, reikalingos lėšų gražinimui administruoti, patikslinimo.

12. Asmuo gali pats kreiptis į Fondą dėl lėšų gražinimo, užpildydamas Fondo direktoriaus nustatytos formos pranešimą apie studijų nutraukimą. Gavęs asmens pranešimą, Fondas apie asmens kreipimąsi per 5 darbo dienas praneša mokslo ir studijų institucijai.

13. Fondas, gavęs Aprašo 9 ir 10 punktuose nurodytą informaciją, per 30 dienų nuo jos gavimo kiekvienam nurodytam asmeniui (išskyrus Aprašo 7 punkto pagrindu nuo lėšų gražinimo

atleidžiamus asmenis ir tuos, kurie savo iniciatyva yra grąžinę lėšas) paskutiniu Fondui žinomu asmens gyvenamosios vietos adresu ar asmens deklaruotos gyvenamosios vietos adresu išsiunčia įspėjimą, kuriame nurodoma, kad asmuo per 3 metus nuo įspėjimo išsiuntimo dienos privalo grąžinti visą sumą arba dalimis į įspėjime nurodytą Fondo sąskaitą. Kai Fondas šiame punkte nustatyta tvarka išsiunčia įspėjimą, laikoma, kad asmuo yra tinkamai informuotas apie grąžinamų lėšų dydį ir grąžinimo tvarką.

14. Jei mokslo ir studijų institucija, teikdama informaciją Fondui Aprašo 9 ir 10 punktuose nustatyta tvarka, dėl klaidos ar kitų priežasčių nenurodo, kad asmuo atitinka vieną iš Aprašo 7 punkte nurodytų aplinkybių, ji apie tai informuoja Fondą per 5 darbo dienas nuo šios aplinkybės nustatymo dienos ir pateikia atitinkamą Aprašo 7 punkte nurodytą aplinkybę pagrindžiančius dokumentus.

15. Aprašo 14 punkte nurodytu atveju, taip pat, kai Aprašo 7.7 papunktyje nurodyta aplinkybė atsiranda mokslo ir studijų institucijai pateikus Fondui Aprašo 9 ir 10 punktuose nurodytą informaciją, į Fondą gali kreiptis ir pats asmuo, pateikdamas prašymą atleisti jį nuo lėšų grąžinimo. Kai asmuo kreipiasi į Fondą prašydamas jį atleisti nuo lėšų grąžinimo dėl Aprašo 7.7 papunktyje nurodytos aplinkybės, jis kartu su prašymu Fondui pateikia neįgalumą patvirtinančius dokumentus. Kitais atvejais Fondas ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo asmens prašymo gavimo kreipiasi į mokslo ir studijų instituciją, prašydamas pateikti Aprašo 7 punkte nurodytas aplinkybes pagrindžiančius dokumentus. Mokslo ir studijų institucija, gavusi Fondo prašymą, dokumentus Fondui pateikia ne vėliau kaip per 5 darbo dienas.

16. Fondas, gavęs Aprašo 14 punkte nurodytą informaciją ar Aprašo 15 punkte nurodytą asmens prašymą, per 20 darbo dienų įvertina asmens atitiktį Aprašo 7 punkte nurodytoms aplinkybėms ir raštu apie tai informuoja asmenį.

17. Už laiku negrąžintas lėšas ar likusią negrąžintą jų dalį Fondas skaičiuoja delspinigius – 0,02 procento už kiekvieną pavėluotą dieną.

18. Jeigu asmuo Fondo nustatyta tvarka lėšų ir delspinigių negrąžina, reikiama suma išieškoma Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

19. Fondas administruoja lėšų grąžinimą ir kontroliuoja grąžinimo procesą, kol visiškai atsiskaitoma.

20. Fondas asmenų grąžintas lėšas perveda į valstybės biudžetą.
